

ČESKÁ REPUBLIKA

**ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY**

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedy JUDr. Josefa Baxy a soudců JUDr. Lenky Kaniové a JUDr. Ivo Pospíšila v právní věci žalobkyně: **Městská část Praha – Čakovice**, se sídlem nám. 25. března 121/1, Praha 9, zastoupena Mgr. Ivanem Chytilým, advokátem se sídlem Maiselova 38/15, Praha 1, proti žalovanému: **Magistrát hlavního města Prahy**, se sídlem Mariánské nám. 2/2, Praha 1, o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 10. 1. 2019, sp.zn.: S-MHMP 74792/2019/STR, č. j. MHMP 74811/2019, za účasti osoby zúčastněné na řízení: **České šterkopísky, spol. s r.o.**, se sídlem Cukrovarská 34, Praha 9, zastoupené Mgr. Tomášem Uherkem, advokátem se sídlem Jandova 208/8, Praha 9, v řízení o kasační stížnosti žalobkyně proti usnesení Městského soudu v Praze ze dne 27. 7. 2021, č. j. 8 A 13/2019 - 33,

t a k t o :

- I. Usnesení Městského soudu v Praze ze dne 27. 7. 2021, č. j. 8 A 13/2019 - 33, **se zrušuje.**
- II. Rozhodnutí žalovaného ze dne 10. 1. 2019, sp. zn.: S-MHMP 74792/2019/STR, č. j. MHMP 74811/2019, **se zrušuje** a věc **se vrací** žalovanému k dalšímu řízení.
- III. Žalovaný ani osoba zúčastněná na řízení **nemají právo** na náhradu nákladů řízení.
- IV. Žalovaný **je povinen** zaplatit žalobkyni na náhradě nákladů řízení o žalobě a o kasační stížnosti částku 21 456 Kč do 30 dnů od právní moci tohoto rozsudku k rukám Mgr. Ivana Chytila, advokáta.

Odůvodnění:

I. Vymezení věci a řízení před městským soudem

[1] Jádrem nyní projednávané věci je otázka, zda může být městská část hlavního města Prahy účastníkem řízení v územním řízení, které se netýká stavby na území této městské části, nýbrž na území sousední městské části.

[2] Rozhodnutím sp. zn. S-MHMP 908352/2011/OST/Vo ze dne 16. 11. 2011 žalovaný rozhodl o tom, že žalobkyně není účastníkem řízení v řízení o umístění stavby „Míchací centrum Letňany-dočasná stavba, Praha 18“. Toto rozhodnutí bylo pro zásadní procesní vadu (nebylo rozhodnuto o účastenství žalobkyně) zrušeno rozsudkem Městského soudu v Praze č. j. 5 A 24/2012 - 64 ze dne 24. 6. 2016. Rozhodnutí městského soudu však zrušil Nejvyšší správní soud rozsudkem ze dne 11. 5. 2017, č. j. 4 As 155/2016 - 44, neboť usnesení o účastenství nelze vydat po rozhodnutí ve věci samé. Opomenutý účastník řízení se může bránit odvoláním, ve kterém se primárně musí posoudit, zda je účastníkem řízení.

[3] Městský soud v novém řízení rozsudkem ze dne 9. 2. 2018, č. j. 5 A 24/2012 - 93, zrušil rozhodnutí sp. zn. S-MHMP 908352/2011/OST/Vo, neboť bylo nepřezkoumatelné pro nedostatek důvodů.

[4] Žalovaný rozhodnutím ze dne 10. 1. 2019, sp. zn.: S-MHMP 74792/2019/STR, č. j. MHMP 74811/2019, zamítl jako nepřipustné odvolání žalobkyně proti rozhodnutí o umístění stavby. Zdůraznil, že obcí, na jejímž území má být požadovaný záměr uskutečněn, je hlavní město Praha. Žalobkyně není účastníkem ani podle § 18 odst. 1 písm. h) zákona č. 131/2000 Sb., o hlavním městě Praze. Z práva správy majetku hlavního města Prahy jednotlivými městskými částmi nevyplývají stejná práva jako z práva vlastnického, přičemž tato správa není ani věcným právem dle § 85 odst. 2 písm. b) zákona č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon).

[5] Městský soud žalobu proti rozhodnutí žalovaného odmítl. Vyšel přitom z usnesení svého 14. senátu ze dne 24. 2. 2021, č. j. 14 A 90/2020 - 73. Okruh práv, jejichž dotčení se může účastník stavebního řízení dovolávat, je ve stavebním zákoně zúžen pouze na vlastnická práva a práva odpovídající věcnému břemeni. Městské části nemohou samostatně nabývat vlastnická práva ani vlastnit majetek. Nemohou se tak dovolávat dotčení na vlastnických právech nebo právech odpovídajících věcnému břemeni.

II. Kasační stížnost

[6] Proti usnesení městského soudu podala žalobkyně (stěžovatelka) kasační stížnost.

[7] V ní uvedla, že zákonodárce u svěřeného majetku dle § 34 zákona o hlavním městě Praze vyhradil městským částem mimo jiné (dle § 89 téhož zákona) rozhodovat o nabytí a převodu hmotných nemovitých věcí či o zastavení nemovitých věcí. Dle staré právní úpravy mohly městské části rozhodovat i o věcných břemenech. Pokud městská část může disponovat a nakládat s pozemky ve vlastnictví hl. m. Prahy, měla by být i účastníkem stavebních a územních řízení o nich.

pokračování

[8] Stěžovatelka má z vlastnictví hl. m. Prahy svěřenu mezi jinými i mateřskou a základní školu. Zamýšlenou stavbou míchacího centra (betonárky) dojde ke zvýšení hlučnosti a prašnosti, což ovlivní zdravotní stav dětí (hygienické podmínky ve škole).

[9] Městská část je dle § 2 odst. 2 zákona o hlavním městě Praze povinna pečovat o všestranný rozvoj svého území a potřeby svých občanů.

[10] Stěžovatelka tedy může být stavbou dotčena, přičemž tuto možnost městský soud neřešil a omezil se a ustal na zúženém výkladu otázky vlastnictví. Soud tak neposuzoval okolnosti dané věci, přičemž dle rozsudků Nejvyššího správního soudu ze dne 30. 4. 2008, č. j. 1 As 16/2008 - 48, či ze dne 19. 6. 2009, č. j. 5 As 67/2008 - 111, kritéria účastenství v případě stavby s vlivem na široké okolí, nelze limitovat pouze stanovením odstupové hranice.

[11] Pro výše uvedené navrhuje stěžovatelka zrušit usnesení městského soudu a věc mu vrátit k dalšímu řízení.

[12] Žalovaný ani osoba zúčastněná na řízení se ke kasační stížnosti nevyjádřili.

III. Posouzení věci Nejvyšším správním soudem

[13] Nejvyšší správní soud nejprve zkoumal, zda v daném případě došlo ke splnění podmínek řízení o kasační stížnosti. Ověřil, že stěžovatelka je osobou oprávněnou k podání kasační stížnosti (§ 102 s. ř. s.). V kasační stížnosti, kterou podala včas (§ 106 odst. 2 s. ř. s.), uplatňuje přípustné důvody a v řízení je řádně zastoupena (§ 105 odst. 2 s. ř. s.). Soud proto posoudil kasační stížnost v souladu s § 109 odst. 3 a 4 s. ř. s., vázán jejím rozsahem a uplatněnými stížnostními důvody.

[14] Kasační stížnost je důvodná.

[15] Dle § 85 odst. 1 stavebního zákona „[ú]častníky územního řízení jsou

a) žadatel,

b) obec, na jejímž území má být požadovaný záměr uskutečněn.“

[16] Dle § 85 odst. 2 téhož zákona „[ú]častníky územního řízení dále jsou

a) *vlastník pozemku nebo stavby, na kterých má být požadovaný záměr uskutečněn, není-li sám žadatelem, nebo ten, kdo má jiné věcné právo k tomuto pozemku nebo stavbě,*

b) *osoby, jejichž vlastnické nebo jiné věcné právo k sousedním stavbám anebo sousedním pozemkům nebo stavbám na nich může být územním rozhodnutím přímo dotčeno.“*

[17] Dle § 18 odst. 1 písm. h) zákon o hlavním městě Praze „[d]o samostatné působnosti městské části náleží oprávnění vystupovat jako účastník v těch řízeních, v nichž se vydává územní rozhodnutí, společné povolení, kterým se stavba umísťuje a povoluje, nebo dodatečné povolení stavby územní rozhodnutí nabrazující podle zvláštního právního předpisu^{6b)} v území městské části.“

[18] Účastenství v územním řízení má vždy dvě podmínky; existenci vlastnického nebo jiného věcného práva k sousední nemovitosti a přímé dotčení tohoto práva (srov. i znění § 109 stavebního zákona o účastenství ve stavebním řízení).

[19] První podmínku je třeba vykládat v souladu s nálezem Ústavního soudu ze dne 22. 3. 2000, sp. zn. Pl. ÚS 19/99. Podle tohoto nálezu sousedním pozemkem není pouze pozemek mající společnou hranici s pozemkem, na kterém má stavba vzniknout (tzv. mezující pozemek), nýbrž je sousedství třeba chápat širěji, neboť účinky stavby se neprojevují jen v hranicích stavebního pozemku. Sousedním pozemkem se tedy může rozumět i pozemek, který s plánovanou stavbou bezprostředně nesousedí, ba dokonce může být od stavby i značně vzdálen (rozsudek NSS ze dne 13. 5. 2014, čj. 6 As 57/2014-41).

[20] Druhou podmínkou – přímým dotčením práva – se podle judikatury Nejvyššího správního soudu rozumí změna poměrů v lokalitě, která má vliv na podstatu, obsah nebo výkon vlastnického práva k nemovitosti (rozsudek ze dne 29. 6. 2011, č. j. 7 As 54/2011 - 91, či rozsudek ze dne 22. 7. 2020, č. j. 2 As 267/2019 - 81). Nejvyšší správní soud přitom dovodil, že přímé dotčení může spočívat i ve zvýšení dopravy (např. rozsudky ze dne 31. 7. 2013, č. j. 7 As 17/2013-25, č. 2932/2013 Sb. NSS, a ze dne 13. 11. 2020, čj. 5 As 270/2019 - 69). Vymezení okruhu účastníků územního řízení vyžaduje s ohledem na konkrétní okolnosti případu komplexní posouzení situace v území a zohlednění nejrůznějších vlivů (již citovaný rozsudek sp. zn. 7 As 17/2013).

[21] Podle Ústavního soudu je ústavně konformním výkladem účastenství subjektu v územním řízení výklad extenzivní (nálezy Ústavního soudu ze dne 7. 4. 2005, sp. zn. III. ÚS 609/04). Podmínkou účastenství přitom není, aby bylo vyhověno věcným námitkám, ale postačuje pouhá možnost dotčení práva. Teprve při věcném posouzení mají stavební úřady zkoumat reálnost zásahu do práv účastníka. Účastenství dle judikatury Nejvyššího správního soudu obстоjí samo o sobě, i když nutně nemusí vést k rozhodnutí pro účastníka příznivému (rozsudek ze dne 17. 12. 2008, č. j. 1 As 80/2008 - 68, č. 1787/2009 Sb. NSS). K účastenství v řízení zpravidla postačí pouze tvrzení skutečností dokládajících dotčení na vlastnickém či jiném věcném právu, přičemž prokázání opaku je povinností správního orgánu (rozsudky ze dne 31. 10. 2008, čj. 2 As 12/2008 - 63 či ze dne 31. 7. 2013, č. j. 7 As 17/2013 - 25, č. 2932/2013 Sb. NSS).

[22] V souzené věci však městský soud dospěl k závěru, že není splněná hned první podmínka účastenství v územním řízení. Ani judikatura Ústavního soudu, byť nabádá k extenzivnímu pohledu, neopouští tuto podmínku, tedy vlastnictví či jiná věcná práva (potenciálního účastníka řízení), do nichž může být jednáním orgánů veřejné moci zasahováno.

[23] Rozšířený senát v usnesení ze dne 11. 6. 2013, č. j. 3 Ao 9/2011 - 219, č. 2887/2013 Sb. NSS, zdůraznil, že „*městské části hlavního města Prahy samy žádný majetek nevlastní, nýbrž jsou toliko v pozici správce majetku hlavního města Prahy jako celku*“.

pokračování

[24] V souzené věci se městská část hlavního města Prahy domáhá postavení účastníka řízení. Byť městský soud následoval ustálenou judikaturu týkající se vlastnických vztahů k majetku svěřeného městským částem, opomněl se zabývat i možností vystupovat v územním řízení z titulu zásahu do jiných věcných práv dle § 85 odst. 2 stavebního zákona.

[25] Nejvyšší správní soud však uvážil i o této otázce, tedy zda městská část je správcem cizího majetku dle § 1400 an. Zákona č. 89/2012 Sb., občanský zákoník. Jedná se totiž o věcné právo (kategorii absolutních majetkových práv), které by městské části dle § 85 stavebního zákona přisoudilo postavení účastníka řízení. Samotné ustanovení § 85 stavebního zákona vychází z myšlenky, že se má účastenství posuzovat široce – umožnit vstup do řízení osoby přímo zasažené na svých vlastnických či jiných věcných právech k sousedním nemovitostem (srov. např. bod [23] rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 25. 5. 2016, č. j. 2 As 3/2016 – 54).

[26] Koncept správy svěřeného majetku je v českém právním řádu konceptem svěbytným a upraveným přímo veřejným právem. Svou podstatou však naplňuje znaky správy cizího majetku dle zákona č. 89/2012 Sb., občanský zákoník. Správa cizího majetku se v českém právním řádu jako institut absolutních majetkových práv objevuje právě až s „novým“ občanským zákoníkem. Jde o úpravu, včetně systematického zařazení, převzatou z Quebecu (srov. důvodovou zprávu k vládnímu návrhu občanského zákoníku, sněmovní tisk 362/0, Poslanecká sněmovna Parlamentu České republiky, 6. volební období, 2010-2013, dostupný v digitálním repozitáři na www.psp.cz). K tomu lze připomenout, že i v „zemi původu“ však panují pochyby o zařazení správy cizího majetku mezi absolutní majetková práva (srov. SMITH, L. The Duties of Trustees in Comparative Perspective. European Review of Private Law, 2016, č. 6, s. 1031 an.), podrobnější rozbor povahy správy cizího majetku ostatně v sousední Spolkové republice Německo vedl k zařazení správy cizího majetku mezi relativní majetková práva (srov. LÖHNING, M. Treuhand. Interessenwahrnehmung und Interessenkonflikte. Tübingen: Mohr Siebeck, 2006, s. 115 an.). Přes výše uvedené doktrinní pochybnosti je však nutno dodat, že je to právě zákon, co určuje povahu majetkových práv. Správa cizího majetku je dle občanského zákoníku systematicky a obsahově věcným právem (jediným z absolutních majetkových práv). A svým obecným vymezením dopadá na celou škálu případů – od správců budov (srov. rozsudek Obvodního soudu pro Prahu 1 ze dne 22. 6. 2021, č. j. 27 C 267/2020 - 63), přes správce pozůstalosti (usnesení Nejvyššího soudu ze dne 31. 8. 2021, sp. zn. 24 Cdo 2335/2021), až po správce svěřenského fondu (§ 1448 an. Občanského zákoníku).

[27] Dle § 1400 odst. 1 občanského zákoníku „[k]aždý, komu je svěřena správa majetku, který mu nepatří, ve prospěch někoho jiného (dále jen „beneficient“), je správcem cizího majetku.“

[28] Podle odst. 2 téhož ustanovení „[m]á se za to, že správce právně jedná jako zástupce vlastníka.“

[29] Byť myšlenka správy cizího majetku primárně stojí na oddělení majetku od vlastníka a hospodaření s tímto majetkem správcem ve prospěch třetí osoby, zákon ani nevylučuje situaci, že osoba beneficenta a správce bude stejná (srov. § 1412 odst. 2 občanského zákoníku). V souzené věci jde právě o situaci, kdy je městské části svěřen majetek hlavním městem Prahou cestou zákona a statutu hlavního města. Hlavnímu městu tak zpravidla zůstane jen tzv. holé vlastnictví (srov. usnesení Ústavního soudu ze dne 30. 7. 2013, sp. zn. I. ÚS 2496/11 či rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 13. 11. 2019, sp. zn. 25 Cdo 5764/2017). Městská část má v souvislosti se svěřeným majetkem řadu práv a povinností, přičemž dle § 17 vyhlášky č. 55/2000 Sb. hl. m. Prahy, kterou se vydává Statut hlavního města Prahy (dále jen „Statut“), městské části *„vykonávají při nakládání se svěřeným majetkem hlavního města Prahy všechna práva a povinnosti vlastníka a rozhodují o všech majetkoprávních úkonech v plném rozsahu, není-li v této vyhlášce stanoveno jinak. Městské části jsou povinny zajišťovat samostatnou odbornou údržbu svěřeného majetku, odpovídají za technický stav tohoto majetku a vedou jeho účetnictví, majetkovou a odbornou evidenci.“* Nejvyšší soud k tomu v rozsudku ze dne 10. 2. 2021, sp. zn. 26 Cdo 1811/2020, uvedl, že *„[p]odle § 17 Statutu vykonávají městské části při nakládání se svěřeným majetkem všechna práva a povinnosti vlastníka a rozhodují o všech majetkoprávních úkonech v plném rozsahu s tím, že jen ve stanovených případech je dispozice se svěřeným majetkem podmíněna souhlasem žalovaného (srov. § 18 a § 19 Statutu). Právo nakládat se svěřeným majetkem je tedy vymezeno široce, v rámci těchto právních vztahů vystupuje městská část svým jménem, a je proto věcně legitimována ve sporech, jež se svěřeného majetku týkají.“*

[30] Výše uvedené postavení městských částí se promítlo i v judikatuře Nejvyššího soudu. V té soud například dospěl k závěru, že městské části jsou aktivně legitimovány v řízení o přivolení k výpovědi z nájmu bytu v domě ve vlastnictví hlavního města Prahy, který byl svěřen do správy městské části (viz rozsudek ze dne 17. 1. 2006, sp. zn. 26 Cdo 1249/2005), či k podání reivindikační žaloby (viz rozsudek ze dne 21. 3. 2013, sp. zn. 26 Cdo 3244/2012). Pasivně legitimována je městská část například ve sporu o povinnost uzavřít nájemní smlouvu, jejímž předmětem měla být bytová jednotka ve vlastnictví hlavního města Prahy (srov. usnesení ze dne 24. 4. 2008, sp. zn. 26 Cdo 2511/2006). Specifická povaha restitučních nároků odůvodnila výjimečný závěr o pasivní legitimaci městské části i hlavního města Prahy (srov. např. rozsudek ze dne 20. 5. 1999, sp. zn. 2 Cdo 748/97).

[31] Městské části hlavního města Prahy na rozdíl od městských obvodů (částí) jiných statutárních měst mají dle § 3 odst. 2 zákon o hlavním městě Praze ve spojení se Statutem (částečnou) právní subjektivitu (osobnost). Mají vlastní rozpočet, jehož zdrojem příjmu jsou i zisky ze svěřeného majetku (§ 9 odst. 1 písm. a) Statutu), a za případnou škodu (újmu) jsou i samy odpovědné (srov. rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 13. 11. 2019, sp. zn. 25 Cdo 5764/2017). Skutečnost, že nejsou vlastníky svěřeného majetku či dokonce i nemožnost majetek do vlastnictví nabýt, je nediskvalifikuje od možnosti majetek spravovat dle § 1400 občanského zákoníku. Zákon takové podmínky na správce cizího majetku neklade.

[32] Ostatně i zákon o hlavním městě Praze hovoří o předání majetku do správy, nikoliv „k hospodaření“, jak to činí v § 27 zákon č. 128/2000 Sb., o obcích. Část spravovaného majetku často slouží k výkonu pravomocí (působností), přičemž se jedná o materiální

pokračování

zabezpečení jejího faktického výkonu (je těžko představitelné konat jednání samosprávy „na zelené louce“ či výkon přenesené působnosti „pod stromem v parku“).

[33] K výše uvedenému soud dodává, že majetek svěřený městským částem, a k němu se vážící práva a povinnosti, jim nelze bez dalšího odejmout. Ustanovení § 19 zákona o hlavním městě Praze stanoví přesné důvody pro odnětí svěřené věci městské části. Prvními (odst. 1 citovaného ustanovení) jsou účel, pro který lze majetek vyvlastnit a případ, kdy městská část souhlasí s odnětím. Dalším důvodem jsou porušování právních předpisů městskou částí, s tím, že nedostatky svého jednání na výzvu hlavního města Prahy ve stanovené lhůtě neodstraní (odst. 2 téhož). Posledním důvodem jsou Statutem stanovené případy k jednotlivým pozemkům (viz příloha č. 10 Statutu). Svěření majetku se zapisuje do katastru nemovitostí, a to záznamem dle § 19 zákona č. 256/2013 Sb., o katastru nemovitostí (katastrální zákon); je proto známo všem.

[34] Postavení účastníka řízení městským částem stanoví i § 18 odst. 1 písm. h) zákona o hlavním městě Praze. Zákon dokonce přisuzuje postavení účastníka řízení městským částem také v případě, že se územní řízení netýká spravovaného majetku ve vlastnictví hlavního města Prahy.

[35] V souzené věci se navíc zračí absurdnost nepřiznání městské části možnosti se účastnit územního řízení. Na jednu stranu zákon, jakož i samotné hlavní město Praha ve Statutu, ukládají městské části řadu podmínek spjatých se správou svěřeného majetku a vykonávají kontrolu nad hospodařením s ním (srov. § 32 Statutu hlavního města Prahy), na straně druhé by však městská část nemohla vystupovat v řízení, které může mít vliv na jí spravovaný majetek a řádnost hospodaření s ním, zahrnující jeho udržování, zvelebování, ale také ochranu před různými i potencionálními zásahy spočívajícími ve znehodnocování, poškozování, zničení apod. Městské části navíc dle § 2 odst. 2 zákona o hlavním městě Praze *„pečují o všestranný rozvoj svého území a o potřeby svých občanů; při plnění svých úkolů chrání též veřejný zájem vyjádřený v zákonech a jiných právních předpisech“*. Stěžovatelkou namítaná ochrana spravovaných škol, rekreačních zón, koupališť apod. tak bude spadat právě pod tyto povinnosti. Je nesporné, že je to právě městská část a její obyvatelé, kteří jsou přímými „konzumenty“ užívání spravovaného majetku (pozemků i budov) a případné zásahy do něj by také (v porovnání s vlastníkem – hlavním městem) právě na ně bezprostředně dopadaly. Možné účastenství v řízení by městské části poskytlo procesní prostor, aby mohla zcela konkrétně specifikovat dotčení na právech v případě umístění zamýšlené stavby v její blízkosti (na území sousedící městské části).

[36] Pro výše uvedené Nejvyšší správní soud shledal naplnění první podmínky ve vztahu k možnému účastenství městské části v územním řízení za splněnou. Není však již jeho posláním jako prvního v projednávané věci nalézat právo ve vztahu k dalším podmínkám řízení. Tedy zda došlo k přímému dotčení práv. To je úkolem správních orgánů.

[37] Soud závěrem připomíná, že správa majetku svěřeného městským částem hl. města Prahy se řídí zákonem o hlavním městě Praze a Statutem, jde o veřejnoprávní vztah a je institutem, na který soud pouze při výkladu § 85 odst. 2 písm. b) stavebního zákona nahlíží optikou soukromoprávního vymezení věcných práv.

[38] Nad rámec věci soud uvádí, že neopomněl, že v rozsudku ze dne 23. 8. 2013, č. j. 5 As 94/2011 - 219, Nejvyšší správní soud uzavřel, že městská část není nositelem nejenom vlastnictví, ale ani jiných věcných práv. Správa cizího majetku byla systematicky zařazena do věcných práv až od 1. 1. 2014. Závěry pátého senátu proto nedopadají na nyní posuzovanou věc.

IV. Závěr a náklady řízení

[39] Ve světle všech shora uvedených skutečností Nejvyšší správní soud uzavírá, že shledal kasační stížnost stěžovatelky důvodnou. Žalovaný i městský soud zcela opomněli posoudit, zda stěžovatelka není nositelkou jiných věcných práv dle § 85 odst. 2 písm. b) stavebního zákona. Vzhledem k tomu tak v souladu s § 110 odst. 1 s. ř. s. zrušil usnesení Městského soudu v Praze (výrok I.). Zruší-li Nejvyšší správní soud rozhodnutí krajského (městského) soudu, a pokud již v řízení před městským soudem byly pro takový postup důvody, současně se zrušením rozhodnutí krajského (městského) soudu může sám podle povahy věci rozhodnout o zrušení rozhodnutí správního orgánu [§ 110 odst. 2 písm. a) s. ř. s.]. V dané věci by krajský soud v souladu s vysloveným závazným právním názorem neměl jinou možnost, vzhledem ke zjištěným vadám správního rozhodnutí, než rozhodnutí žalovaného zrušit. Nejvyšší správní soud proto v souladu s § 110 odst. 2 písm. a) ve spojení s § 78 odst. 1 a 4 s. ř. s. rozhodl tak, že sám rozhodnutí žalovaného zrušil a věc vrátil žalovanému k dalšímu řízení (výrok II.). V něm se žalovaný bude řídit výše uvedenými právními názory soudu [§ 110 odst. 2 písm. a) s. ř. s. ve spojení s § 78 odst. 1, 4 a 5 s. ř. s.]. V dalším řízení by měl posoudit tzv. druhou podmínku účastenství stěžovatelky v územním řízení – přímý zásah do jiných věcných práv.

[40] V případě, že Nejvyšší správní soud zruší rozsudek krajského soudu a současně zruší i rozhodnutí žalovaného správního orgánu podle ustanovení § 110 odst. 2 s. ř. s., je povinen rozhodnout kromě nákladů řízení o kasační stížnosti i o nákladech řízení, které předcházelo zrušenému rozhodnutí krajského soudu (viz ustanovení § 110 odst. 3 věty druhé s. ř. s.). Náklady řízení tvoří v tomto případě jeden celek a Nejvyšší správní soud tak rozhodl o jejich náhradě výrokem vycházejícím z § 60 odst. 1 ve spojení s § 120 s. ř. s. Žalovaný ve věci úspěch neměl, proto nemá právo na náhradu nákladů řízení; osoba zúčastněná na řízení nemá právo na náhradu nákladů řízení, protože jí soud neuložil žádnou povinnost, v souvislosti s níž by jí nějaké náklady vznikly (výrok III.).

[41] Vzhledem k tomu, že stěžovatelka byla v řízení o kasační stížnosti i v řízení o žalobě úspěšná, má právo na náhradu nákladů řízení o žalobě i řízení o kasační stížnosti.

[42] V řízení o žalobě představovaly náklady stěžovatelky odměnu a náhradu hotových výdajů jejího zástupce. Odměna zástupce činí za tři úkony právní služby (převzetí a příprava zastoupení, podání žaloby a replika k vyjádření žalovaného a osoby zúčastněné na řízení) v hodnotě 3 100 Kč za jeden úkon [§ 1 odst. 1, § 7, § 9, § 11 odst. 1 písm. a) a d) vyhlášky č. 177/1996 Sb., o odměnách advokátů a náhradách advokátů za poskytování právních služeb (advokátní tarif)] celkem částku 9 300 Kč. Náhrada hotových výdajů pak sestává z paušální částky 900 Kč (2 x 300 Kč dle § 13 odst. 3 advokátního tarifu). Advokát v řízení o žalobě doložil, že je plátcem daně z přidané hodnoty, proto se nárok

pokračování

na odměnu a režijní paušál zvyšuje o částku 2 142 Kč odpovídající této dani. Jelikož má stěžovatelka právo na náhradu těchto nákladů proti žalovanému, rozhodl Nejvyšší správní soud tak, že je žalovaný povinen nahradit stěžovateli náklady řízení o žalobě ve výši 12 342 Kč.

[43] V řízení o kasační stížnosti představovaly náklady řízení stěžovatelky zaplacený soudní poplatek ve výši 5 000 Kč, odměnu a náhradu hotových výdajů jeho zástupce. Odměna zástupce činí za jeden úkon právní služby (podání kasační stížnosti) částku 3 100 Kč [§ 1 odst. 1, § 7, § 9 odst. 4 písm. d), § 11 odst. 1 písm. d) advokátního tarifu]. Náhrada hotových výdajů pak sestává z paušální částky 300 Kč (§ 13 odst. 3 advokátního tarifu). Nárok na odměnu a režijní paušál se zvyšuje o daň z přidané hodnoty ve výši 714 Kč, již je zástupce stěžovatelky plátcem. Jelikož má stěžovatelka právo na náhradu těchto nákladů proti žalovanému, rozhodl Nejvyšší správní soud tak, že je žalovaný povinen nahradit stěžovateli k rukám jeho advokátky náklady řízení o kasační stížnosti ve výši 9 114 Kč.

[44] Celková částka náhrady nákladů řízení o žalobě a řízení o kasační stížnosti tedy činí 21 456 Kč. Tuto částku je žalovaný povinen uhradit k rukám zástupce stěžovatelky ve lhůtě 30 dnů od právní moci tohoto rozsudku (výrok IV).

P o u č e n í: Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 12. ledna 2023

JUDr. Josef Baxa
předseda senátu